

FÉDÉRATION DES PARTIS DÉMOCRATES CHRÉTIENS DE LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE

FEDERATIE VAN EUROPESE CHRISTEN-DEMOCRATISCHE PARTIJEN

POLITIEK PROGRAMMA

- Ontwerp -

23 augustus 1977

	<u>Blz.</u>
Hoofdstuk I	
<u>Onze leidende beginselen voor het Europa dat wij nastreven</u>	1
- Ons beeld van mens en maatschappij ...	2
- Rechten en vrijheden	3
- Solidariteit en rechtvaardigheid	3
- De politieke democratie	4
- De taak van Europa in de wereld	4
Hoofdstuk II	
<u>Het beleid van de Gemeenschap</u>	5
1. Onze beginselen ten aanzien van het economisch en maatschappelijk bestel	5
2. Gevolgen van de huidige crisis in de Europese Gemeenschap	6
3. Economisch en monetair beleid	6
4. Sociaal beleid	8
5. Structuurbeleid	10
6. Regionaal beleid	10
7. Cultuurbeleid	11
8. Het beleid in enkele sectoren	11
a) Landbouw en visserij	11
b) Industrie	13
c) Energie	13
d) Milieubescherming	14
e) Consumentenbescherming	14
Hoofdstuk III	
<u>De rol van de Gemeenschap in de wereld</u>	15
1. Voor een Europese identiteit	15
2. Ons doel	16
a) De betrekkingen met de Verenigde Staten van Amerika	17
b) De toetreding van landen uit het Middellandse-Zeegebied	17
c)	
d) Intensivering van de betrekkingen met de andere pluralistische democratiën van Europa	19
e) Europa tussen Oost en West	18
f) Europa en de derde wereld	19
g) Europa en de Verenigde Naties (UNO)	21
h) Nieuwe dimensies van een internationale rechtsorde	21

	<u>Blz.</u>
Hoofdstuk IV	
<u>De dynamiek van de instellingen</u>	22
De Europese unie	22
1. Het Parlement	23
2. De Commissie	23
3. De Europese Raad	24
4. De Raad	24
5. Het Europese Hof van Justitie	25
6. De Europese Rekenkamer	25
Hoofdstuk V	
<u>Ons doel : EEN VERENIGD EUROPA</u>	25

Onze leidende beginselen voor het Europa dat wij nastreven

Wij, de EUROPESE VOLKSPARTIJ - Federatie van Europese Christen-democratische Partijen - blijven trouw aan de idealen en het politieke erfgoed van de grote voorvechters van de Europese eenwording, die in de strijd tegen totalitaire regimes en na het einde van een tweede, dood en verderf zaaïende wereldoorlog besloten hadden, door de totstandbrenging van een verenigd Europa, een einde te maken aan de conflicten en haat tussen de volkeren van ons continent. In navolging van Robert SCHUMAN, Konrad ADENAUER en Alcide de GASPERI zijn wij vastbesloten door de oprichting van een Europese unie dit historische werk voort te zetten en te voltooien, dat in politieke zin haar beslag moet krijgen in een federatie van de volkeren van Europa, zoals Robert SCHUMAN op 9 mei 1950 heeft voorgesteld.

De Verdragen van Parijs en Rome dienen als instrument voor de verwezenlijking van dit grote doel doordat zij het democratisch Europa de doelstelling, de middelen en de procedures in handen geven voor het behoud van zijn eigen identiteit en zijn zelfbeschikkingsrecht, aangezien het behoud daarvan voorwaarde is voor de handhaving van Europa's hoge idealen: vrijheid, vrede, solidariteit, rechtvaardigheid en democratie. In dat licht gezien, ondersteunen wij het verdrag-TINDEMANS dat de Europese Gemeenschap in de huidige crisissituatie een adequate oplossing aan de hand doet om deze crisis te overwinnen en de doelstellingen te bereiken die nog steeds van kracht zijn.

De eerste rechtstreekse verkiezingen voor het Europese Parlement, een onmisbare basis voor een werkelijk democratische structuur van dit nieuwe Europa, zijn een beslissende stap in deze richting. Wij doen een krachtig beroep op alle Europeanen in de Gemeenschap zich van deze beslissing rekenschap te geven en hun verantwoordelijkheid te aanvaarden.

De Europese Volkspartij wenst deze Europese unie, die de waarborg moet zijn voor de vrije toekomst van haar volkeren en een bijdrage moet leveren tot de totstandbrenging van een vreedzame wereld van morgen. Deze unie dient een op vrijheid gebaseerde, democratische en pluralistische gemeenschap te zijn waarin alle democratische krachten zich vrij ontplooiën en actief bij de opbouw ervan betrokken zijn. Geen enkele politieke stroming mag daarom voor zich alleen op Europa aanspraak maken om haar maatschappelijk model te verwezenlijken. Wie - zoals de socialisten - dit doel nastreeft, brengt de vrijheid van een echt pluralistisch Europa in gevaar.

Europa vindt zijn identiteit door zich te verenigen. Deze komt tot uiting in het besef van de burgers, niet alleen deel van een natie, maar ook burgers van Europa te zijn. Zij put haar kracht uit het gemeenschappelijke, rijke Europese erfgoed aan geestelijke en culturele waarden en uit de ethische beginselen die in het christendom hun meest volkomen uitdrukking vinden. Zij heeft

haar wortels in de verscheidenheid van nationale tradities en kenmerkende eigenschappen van de Europese volkeren. De Europese identiteit is de basis waarop nationaal egoïsme, nationale vooroordelen en nationale tegenstellingen uit de weg worden geruimd. Zij is geen vervanging van volk en staat. De federalistische structuur is daarom de vorm waarin Europa zijn eenheid vindt en zijn diversiteit bewaart.

Europa moet voor de wereld open blijven en een onmisbare bijdrage leveren in de strijd tegen hongers- en armoede, onrechtvaardigheid en geweld, en voor het recht en een werkelijke vrede in vrijheid.

Europa moet zich bevrijden van de inactiviteit en stagnatie waarin het dreigt ten onder te gaan. Het moet de verlammende vertrouwens- en integratiecrisis te boven komen en zijn scheppende kracht en dynamiek terugvinden.

Ons beeld van mens en maatschappij

Bij de opbouw van de Europese unie zullen wij uitgaan van onze opvatting dat de mens als een medeverantwoordelijk wezen en de maatschappij als een medeverantwoordelijke gemeenschap moet worden gezien. Dit beginsel maakt de onbeperkte ontplooiing van het individu en de maatschappij mogelijk :

- de vrijheid moet de mens in staat stellen, verantwoordelijkheid voor zich zelf te dragen;
- de solidariteit moet bewerkstelligen dat een rechtvaardige maatschappij ontstaat;
- het pluralisme binnen een op participatie gebaseerde democratie moet bevorderen dat alle groepen in de maatschappij in het belang van het gemeenschappelijk welzijn voor elkaar openstaan en vreedzaam met elkaar samenwerken.

Wij zijn er vast van overtuigd dat deze doelstellingen in deze fase van onze geschiedenis alleen in Europees verband kunnen worden nagestreefd. Europa ziet zich op dit ogenblik voor talrijke internationale uitdagingen geplaatst die deels een universeel karakter dragen en waarop geen enkel land en geen enkel volk geheel alleen een antwoord kan geven.

De jeugd heeft een fijn gevoel voor de spanningen die de oorzaak zijn voor de verdeeldheid in de Europese samenleving. Deze spanningen kunnen echter ook vruchtbaar worden gemaakt en tot sociale vooruitgang en ontplooiing van de mens aansporen wanneer wij ons deze op een juiste wijze ten nutte maken en wij ons daarvan juiste rekenschap geven.

Alleen door een nieuwe geestelijke en ethische inspanning van de Europese volkeren in het kader van een verenigd Europa zal het mogelijk zijn in de geest van onze Europese cultuur en in het belang van het welzijn van onze volkeren aan deze uitdagingen het hoofd te bieden.

Rechten en vrijheden

Wij willen de mensenrechten en de fundamentele vrijheden van de mens als basis voor elke persoonlijke ontplooiing beschermen en ons ervoor inspannen dat zij overal in de wereld worden eerbiedigd. Deze rechten zijn neergelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Europees Verdrag over de Rechten van de Mens en liggen verankerd in onze nationale grondwetten. De instellingen van de Gemeenschap - Europees Parlement, Raad, Commissie en Europees Hof van Justitie - hebben deze rechten onlangs opnieuw plechtig bekrachtigd en geproclameerd :

- het recht op leven
- eerbiediging van de menselijke waardigheid
- vrijheid van het individu en lichamelijke onschendbaarheid
- verdediging van de voor een rechtsstaat geldende beginselen
- respect voor het gezin
- vrijheid van mening en meningsuiting en vrijheid van godsdienst
- vrijheid van vergadering en tot het aangaan van coalities
- vrijheid van vestiging en vrijheid van grensoverschrijding
- het recht op eigendom
- het recht op onderwijs, rekening houdende met het recht van de ouders op vrije keuze van het onderwijsstelsel
- het recht om beroep aan te tekenen bij schending van de mensenrechten.

Deze rechten scheppen de voorwaarden voor de ontplooiing van de mens als persoon en voor het ontstaan van een rechtvaardige samenleving, waarvan de verwezenlijking echter ook impliceert dat de mens zich voor zich zelf en voor anderen verantwoordelijk voelt. Op de lange duur zal er zelfs geen vrijheid bestaan zonder dit verantwoordelijkheids- en solidariteitsbesef.

Wij spannen ons er ook voor in de voorwaarden te scheppen op grond waarvan iedereen in onze moderne samenleving in staat dient te zijn volledig gebruik te maken van de mogelijkheden die de fundamentele vrijheden en mensenrechten bieden, met name ten aanzien van het recht op minimumloon, op behandeling bij ziekte, op werk, op gelijk loon bij gelijk werk, op een gezond milieu, op huisvesting, op toegang tot onderwijsinstellingen, op toegang tot objectieve voorlichting en het recht van staking.

Solidariteit en rechtvaardigheid

Wij zijn bereid om in de geest van solidariteit met voorrang de ongelijke situatie, discriminatie, armoede en zwakke positie van bepaalde sociale groepen, regio's en landen aan te pakken. Alleen een alomvattend beleid en een wijziging van de structuren kunnen aan deze onevenwichtige situaties in de Europese samenleving, die soms zeer ernstig zijn geworden, een einde maken.

Dit beleid heeft ten doel alle individuen en alle groepen van de bevolking, in de eerste plaats de minst bevoorrechten, te laten meedelen in de gemeenschappelijke welvaart en vooruitgang.

De solidariteit waar wij streven, verbindt de mensen met elkaar. Zij is de voorwaarde voor een gemeenschap. Solidariteit komt in rechten en plichten tot uitdrukking. Iedereen heeft een recht om in de gemeenschap mee te werken. Iedereen heeft de plicht naar vermogen ertoe bij te dragen dat een gemeenschap van allen borg kan staan voor het individu.

De politieke democratie

De pluralistische democratie is de staatsvorm die overeenstemt met onze denkbeelden van een moderne, op een onderlinge partnerverhouding gebaseerde samenleving. Een pluralistische democratie is een gecontroleerde, tijdelijke machtsuitoefening die gebaseerd is op een voor een rechtsstaat geldende grondwet. Zij maakt, overeenkomstig de wil van vrije burgers, een geweldloze aanpassing en verandering mogelijk doordat zij door middel van het zelfbeschikkingsrecht van de burgers spanningen in de samenleving in het algemeen belang uit de weg ruimt.

De politieke partijen zijn in bijzondere mate verantwoordelijk voor de bevordering van een representatieve democratie en voor een grotere betrokkenheid van de burgers bij hun beslissingen. Om te bereiken dat zij hun taak in het belang van de gemeenschap vol kunnen vervullen, moet hun grondwettelijke positie juridisch erkend, duidelijk omschreven en door de toekenning van overheidsmiddelen gegarandeerd worden. Wij spannen ons in voor verkiezingstelsels die rekening houden met het pluralisme van de politieke stromingen en tegelijkertijd het ontstaan van vrij grote partijen begunstigen om op deze wijze een duurzame regering te garanderen die in staat is te handelen. Aangezien de moderne samenleving een toenemende macht van de regeringen in de hand werkt, moeten de controlerechten van de parlementen versterkt worden.

Wij willen op regionaal en communaal vlak sterkere democratische instellingen en willen de dialoog tussen de burgers en de politiek verantwoordelijken bevorderen. Wij zullen ons inspannen voor de eerbiediging van de rechten van sociale, etnische, ideologische en religieuze groeperingen.

Voor het overige gaan wij ervan uit dat het te voeren beleid overal waar dat mogelijk is wordt gedecentraliseerd: op grond van het subsidiariteitsbeginsel dient alles wat op nationaal, regionaal en communaal niveau beter beslist, ten uitvoer gelegd en gecontroleerd kan worden door organen op deze niveaus te worden geregeld.

De taak van Europa in de wereld

Alleen een verenigd Europa is sterk genoeg om vrijheid en solidariteit, vrede en rechtvaardigheid, bevrijding van en medezeggenschap voor de volkeren in de wereld op doelmatige wijze te bevorderen.

Alleen een Europa dat met één stem spreekt, kan een doeltreffende bijdrage leveren tot de totstandbrenging van een nieuwe wereldorde die aan deze doelstellingen beantwoordt.

Het Europa dat wij nastreven, wil andere landen noch economisch, noch politiek, noch militair beheersen. Het wil slechts een evenwichtsfactor zijn, een middelpunt van samenwerking tussen de volkeren in de wereld, een kracht die vooruitgang, internationale sociale rechtvaardigheid en een onderlinge partnerverhouding bevordert. Het verzet zich tegen het ontstaan en het verdere bestaan van dictaturen en spant zich in voor de verdediging van de mensenrechten en de rechten van de volkeren.

Alleen een vereëgd Europa is in staat zijn toenemende afhankelijkheid en kwetsbaarheid ten aanzien van de overige wereld tegen te gaan, zijn legitieme belangen in de wereld te behartigen, militaire gevaren het hoofd te bieden en ontspanning in Europa tot stand te brengen.

Dit Europa zal een eigen persoonlijkheid bezitten :

- rijk door zijn christelijk en humanistisch erfdeel,
- sterk door zijn vrijheid en sociale rechtvaardigheid,
- constructief door zijn internationale solidariteit en zijn wil tot vrede.

HOOFDSTUK II

Het beleid van de Gemeenschap

1. Onze beginselen ten aanzien van het economisch en maatschappelijk bestel

De technische, economische en sociale vooruitgang heeft in het verleden een hechte basis gelegd voor meer welvaart en betere levens- en werkomstandigheden. Wij zullen deze vooruitgang ook in de toekomst blijven bevorderen en de zwakke punten en leentes in de ontwikkeling tot dusver uit de weg ruimen. Wij stellen ons echter teweer tegen alle aanvallen op onze fundamentele economische en sociale beginselen en doelstellingen.

De economische ontwikkeling is geen doel op zich zelf. Zij dient gericht te zijn op de verbetering van de levensomstandigheden van allen, d.w.z., zij moet optimale voorwaarden scheppen voor de ontplooiing van ieders persoonlijkheid en voor de ontwikkeling van de samenleving. Het is vooral zaak volledige werkgelegenheid te waarborgen, voor iedereen arbeidsplaatsen te scheppen en de werkomstandigheden in overeenstemming te brengen met de technische, economische en maatschappelijke ontwikkeling; arbeid is nl. een essentiële voorwaarde voor de zelfverwezenlijking van de mens.

Ons doel is het waarborgen van het goed functioneren van de sociale markteconomie, een dynamisch, economisch en maatschappelijk bestel dat zijn prestatievermogen te danken heeft aan het vrije initiatief van het individu en de concurrentie op de vrije markt. De sociale verantwoordelijkheid van dit bestel komt tot uitdrukking in een actieve solidariteit. Het is sterker dan kapitalisme en collectivisme. Dit bestel moet medezeggenschap en medeverantwoordelijkheid van een zo groot mogelijk aantal burgers, de ontplooiing

van de persoonlijke alomede eigendom, welvaart en sociale zekerheid voor iedereen waarborgen. In dit stelsel wordt de beslissingsbevoegdheid en het eigendom rechtvaardiger verdeeld. Normaliter zullen allen op wie een beslissing van toepassing is, bij het nemen van die beslissing betrokken worden.

Een dergelijke samenleving van partners verdient volgens ons de voorkeur om te komen zowel tot de geleidelijke afschaffing van onrechtvaardige verschillen tussen landen, regio's en personen als tot de oplossing van conflicten.

Onder de huidige omstandigheden is het de taak van de staat een concept op te stellen van de grote economische en sociale richtsnoeren die door het parlement moeten worden goedgekeurd en bij de ontwikkeling waarvan de belanghebbenden betrokken moeten worden. Deze richtsnoeren dienen ervoor te zorgen dat de economie kan functioneren en produceren en dienen de voorwaarden daarvoor in overeenstemming te brengen met de gewettigde economische en sociale belangen van alle betrokkenen.

2. Gevolgen van de huidige crisis in de Europese Gemeenschap

Sedert 1970 is het ontwikkelingsproces van de Gemeenschap belemmerd door internationale economische en monetaire problemen en door de ontwikkeling in de afzonderlijke lid-staten en de gevolgen daarvan voor de gehele Gemeenschap. De eisen van verschillende sociale groepen, die de mogelijkheden van het nationaal produkt en de staat te boven gaan, vormen een belemmering voor een evenwichtige economische ontwikkeling. Bovendien wordt datgene wat tot dusver in de Gemeenschap is bereikt en de ontwikkeling van de integratie bedreigd door de groeiende discrepanties tussen de lid-staten op economisch, monetair en sociaal gebied.

Tegelijkertijd wordt het besluitvormingsproces van de instellingen van de Gemeenschap, met name van de Raad, belemmerd, zodat een permanente crisis is ontstaan die een ernstige bedreiging vormt voor de politieke wil die noodzakelijk is voor de politieke samenhang van de Gemeenschap. Zelfs de instelling van de Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders heeft deze crisis niet in een constructieve ontwikkeling kunnen veranderen.

In een tijd waarin de grote economische zones in de wereld zich tot machtige belangengroeperingen aansluiten, pakken de Gemeenschap en de lid-staten - vergeleken met de Verenigde Staten van Amerika, de USSR, China, Japan, de OPEC-landen en de landen van de zg. Groep van 77 - deze crisis in een toestand van een steeds groter wordende ontbinding aan, omdat het nog steeds aan een politieke wil ontbreekt.

3. Economisch en monetair beleid

Op langere termijn geldt als voorwaarde voor de oplossing van de huidige crisis de verwezenlijking van de economische en monetaire unie. Zij is een van de belangrijkste voorwaarden voor het behoud, de consolidatie en de verdere ontwikkeling van de communautaire verworvenheden, zoals de douane-unie en het landbouwbeleid.

In overeenstemming met de voorstellen in het verslag-TINDEMANS zijn wij van mening dat voor de verwezenlijking van een economische en monetaire unie nieuwe communautaire aanpassingsmechanismen en aanpassingsmaatregelen nodig zijn om de economische, monetaire en budgettaire ontwikkeling in alle landen van de Gemeenschap parallel te laten lopen en de structurele en regionale verschillen tot een beter evenwicht te brengen.

Terwijl op mondiaal niveau de problemen alleen door internationale overeenkomsten kunnen worden opgelost, is het op communautair niveau noodzakelijk dat onverwijld de doelstellingen worden vastgelegd die gemeenschappelijk en door middel van communautaire maatregelen moeten worden verwezenlijkt, met name op de volgende gebieden:

- het anti-inflatiebeleid
- het beleid inzake volledige werkgelegenheid, met name voor de jongeren
- de verdere ontwikkeling van produktieve investeringen, met name in de industrieën die bepalend zijn voor de groei en de toekomst
- omschakeling van de traditionele industrieën die de dupe zijn geworden van de industrialisering van de ontwikkelingslanden
- het bevorderen van het vrije verkeer van werknemers
- het bevorderen van het energie- en onderzoekbeleid
- het bevorderen van het structureel en regionaal beleid, dat hand in hand gaat met een krachtiger sociaal beleid

In de huidige situatie op het gebied van de integratie zijn (hetzij om redenen van binnenlandse politiek, hetzij om redenen in verband met de internationale betrekkingen) de omstandigheden voor afzonderlijke acties van de lid-staten gunstiger dan voor een gemeenschappelijk optreden van de lid-staten. In deze situatie moet zodanig verandering komen dat daarvoor in de plaats een echt beslissingscentrum als voorloper voor een Europese regering in het leven wordt geroepen.

Als voorwaarde voor de verwezenlijking van de economische en monetaire unie geldt dat reeds thans bepaalde maatregelen worden genomen:

- In de eerste plaats moet men bereid zijn een nieuwe "onweg naar Europa" te maken. Men moet opnieuw een economisch beleid op korte en middellange termijn gaan voeren waarbij een adequate groei en stabiliteit wordt nagestreefd. Het beleid dat ter ondersteuning van de economische en monetaire unie dient (regionaal, sociaal en industrieel beleid en het beleid op het gebied van energie, milieu en onderzoek) moet sterker worden uitgebreid.
- Op monetair gebied dient een grotere convergentie van de monetaire beleidsmaatregelen van de lid-staten gewaarborgd te zijn; de huidige monetaire slang als stabiliserend element moet worden gehandhaafd, en er dienen procedures te worden ontwikkeld om op een gegeven moment de vluta's van de andere lid-staten tot deze slang te kunnen laten toetreden. Om deze doelstellingen te bereiken, dient van de slang een communautair instrument te worden gemaakt dat door maatregelen op economisch en monetair gebied wordt aangevuld.

- De bevoegdheden en de middelen van het Europees Fonds voor de samenwerking op monetair gebied dienen geleidelijk te worden geconsolideerd en uitgebreid.

- De beschikbare bedragen voor de bestaande instrumenten in dienst van de solidariteit in de Gemeenschap dienen te worden verhoogd om hun rol uit te breiden. Deze middelen moeten op de prioritaire acties worden geconcentreerd die gemeenschappelijk moeten worden bepaald.

- Door de bevordering van de contacten en onderhandelingen tussen de sociale partners dient in toereikende mate overeenstemming te worden bereikt. De driepartijenconferentie, het Permanent Comité voor Arbeidsmarktvoorstellen en het Economisch en Sociaal Comité kunnen hiertoe een nuttige bijdrage leveren.

- Instelling van een Europese munteenheid, de "Europa", die het integratieproces kan bespoedigen.

4. Sociaal beleid

Het sociaal beleid van de Gemeenschap heeft niet tot taak het sociaal beleid van de lid-staten te vervangen. Het heeft ten doel het eigen initiatief van de mens, de sociale groeperingen en de regio's te stimuleren. Het moet derhalve het nationale beleid aanvullen, in bepaalde gevallen coördineren en parallel aan de vooruitgang harmoniseren. Het is van belang op een juist evenwicht te letten tussen een harmonisatie van de beleidsmaatregelen, die onvermijdbaar is om de sociale vooruitgang mogelijk te maken, en een overdreven mate aan centralisatie. Pluralisme en diversiteit moeten in de Gemeenschap behouden blijven.

Overeenkomstig onze fundamentele opvattingen moet het sociaal beleid aansporing geven tot het nemen van initiatieven ten behoeve van de zwakste bevolkingsgroepen, met name bejaarden en gehandicapten, en een bijdrage leveren in de strijd tegen de armoede.

Het sociaal beleid moet de regionale en sociale verschillen tegengaan en mag niet alleen op de gevolgen daarvan reageren. Het sociaal beleid moet eveneens tot uitdrukking komen in een op structurele verbeteringen gericht communautair beleid en zo een bijdrage leveren tot de verwezenlijking van volledige werkgelegenheid, waarbij speciale aandacht moet worden geschonken aan de werkloosheid onder de jeugd.

a) Solidariteit en een onderlinge partnerverhouding

Om een op een onderlinge partnerverhouding en solidariteit gebaseerde Europese samenleving te verwezenlijken, streven wij ernaar iedereen de mogelijkheid te bieden tot medeverantwoordelijkheid voor het geestelijke en materiële leven in de maatschappij.

Een onderlinge partnersverhouding en solidariteit moeten de waarborg zijn voor rechtvaardigheid voor allen en dienen tevens een ander prestatievermogen van ons economisch bestel te garanderen. Ons alternatief is gebaseerd op vrijheid en rechtvaardigheid en niet op kapitalisme zonder sociale dimensie of op klassenstrijd en collectivisme.

Wij hechten eveneens groot belang aan regelmatig overleg en acties tussen de sociale partners onderling en tussen deze en de verantwoordelijke organen van de Gemeenschap om te bereiken dat zij hun beslissingen in het belang van een betere economische, monetaire en sociale ontwikkeling op elkaar afstemmen.

Vanuit dit maatschappelijk perspectief streven wij op Europees niveau naar het bevorderen van

- medezeggenschap van de werknemers in hun werkkring, bedrijf en onderneming, met name door een evenredige vertegenwoordiging in de raad van commissarissen en de ondernemingsraad van de in Europees verband georganiseerde kapitaalvennootschappen, overeenkomstig de voorstellen van het Europese Parlement;

- een grotere deelneming in bezitsvorming met het doel een evenwichtiger verdeling;

- een vrij verkeer van werknemers, dat berust op een vrije beslissing en niet een noodzakelijk gevolg is van de sociale verschillen tussen begunstigde en benadeelde regio's in de Gemeenschap.

b) Levensstandaard en werkomstandigheden

Vit respect voor de menselijke waardigheid is een grotere humanisatie van de levens- en werkomstandigheden noodzakelijk, met name door een beperking van monotoon werk en werk aan de lopende band en door het verminderen van nachtwerk en het werken op zondag.

De mens moet in staat worden gesteld opnieuw de waarde te ontdekken van zijn werk, om het even of het hierbij om lichamelijk of om geestelijk werk gaat. Op deze wijze wordt zijn initiatief en zijn verantwoordelijkheidsbesef bevordert. Kleine en middelgrote ondernemingen en bedrijven in de sector ambachtsnijverheid zijn hiervoor in bijzondere mate geschikt.

Het communautaire beleid inzake de verbetering van de veiligheid op het werk en de werkomstandigheden moet gericht zijn op

- de vaststelling van communautaire minimumnormen,

- de verschaffing van financiële middelen om regio's en ondernemingen die met buitengewone problemen te kampen hebben, in staat te stellen aan deze normen te voldoen,

- het garanderen van de continuïteit van de nationale inspanningen zonder aanleiding te geven tot "dumpingpraktijken" met betrekking tot milieu en arbeidsomstandigheden.

Het is noodzakelijk dat al deze maatregelen op grond van communautaire criteria worden genomen, zodat concurrentievervalsing wordt vermeden die op haar beurt een gevaar inhoudt voor de gestelde doeleinden.

5. Structuurbeleid

De maatregelen van de Gemeenschap op het gebied van het structuurbeleid zijn nog steeds zeer bescheiden en moeten aanzienlijk worden uitgebreid. Door het vaststellen van algemene richtsnoeren moet worden bereikt dat de op communautair niveau uit te voeren structurele maatregelen niet meer los van elkaar worden genomen. Daardoor worden de regionale ontwikkelingsprogramma's die door de lid-staten overeenkomstig de specifieke problemen worden ontworpen en ten uitvoer gelegd, op elkaar afgestemd (modernisering en industrialisering van landbouwgebieden, herstructurering van industriegebieden, het tegengaan van stedelijke centra, enz.).

De bijdrage van de Gemeenschap dient de volgende elementen te omvatten:

a) Een beter gestructureerde besteding van de nationale steun voor sectoren en regio's.

b) Verhoging en diversifiëring van de kredieten op de begroting van de Gemeenschap, die met name voor structurele maatregelen op de volgende gebieden dienen te worden besteed:

- infrastructuren die voor Europa of voor regio's in grensgebieden van belang zijn;

- economische investeringen, met name in die sectoren waar regionale verschillen ten aanzien van kapitaalbreng en produktiviteit ten spoedigste moeten worden afgeschaft;

- maatregelen ten behoeve van migrerende werknemers met betrekking tot hun huisvesting, beroepsopleiding, sociale en culturele integratie en de opleiding van hun kinderen.

c) Bij de financiering van deze verschillende maatregelen dient een beroep te worden gedaan op de nieuwe communautaire middelen en op de leningscapaciteit van de Gemeenschap, waarvan tot dusver nauwelijks gebruik is gemaakt.

d) Het in het leven roepen van communautaire instrumenten voor het nemen van initiatieven ter stimulering en bevordering van de economische, technische en structurele ontwikkeling.

6. Regionaal beleid

Een harmonische ontwikkeling van de Gemeenschap, een voorwaarde voor het politieke einddoel, maakt een algemeen en krachtig regionaal beleid noodzakelijk. Het meest doelmatige onderdeel van het regionale beleid omvat de reeds genoemde structurele maatregelen.

Er dient de nadruk op te worden gelegd dat alleen met behulp van een algemeen beleid de regionale discrepanties kunnen worden geneutraliseerd. Nauwkeuriger gezegd; het industriebeleid en het landbouwbeleid moeten evenals het milieubeleid (causaliteitsprincipe), het mededingingsbeleid (kader voor de steunmaatregelen) en het vervoerbeleid worden ontworpen vanuit het perspectief van de vraag welke bijdrage deze beleidsvormen kunnen leveren tot de verwezenlijking van een beter regionaal evenwicht.

Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel mag het regionale beleid van de Gemeenschap niet het regionale beleid van de lid-staten of regio's vervangen. Het dient het nationale beleid als richtsnoer te dienen, dit aan te vullen, te coördineren en te stimuleren. Het zal des te doelmatiger zijn naarmate de nationale en regionale instanties nauwer en met grotere verantwoordelijkheid bij de planning, financiering en tenuitvoerlegging betrokken worden.

Voor de regio's in grensgebieden moeten in dit kader bijzondere maatregelen worden genomen.

7. Cultuurbeleid

Een essentieel doel van kunst en cultuur is een scheppende, esthetische en kritische interpretatie van de wereld te geven. Wij zien de vertegenwoordigers uit de wereld van de kunst en de wetenschap als belangrijke partners bij de totstandbrenging van een menselijke samenleving. Wij willen de culturele waarden uit het verleden bewaren en verder ontwikkelen. De hedendaagse kunst willen wij grotere ontplooiingsmogelijkheden bieden. Met name willen wij de nationale en regionale culturen in grotere mate wederzijds toegankelijk maken en daardoor de Europese cultuur bevorderen.

In de vernieuwing van de cultuur zien wij een grote kans de dwang tot conformiteit in de samenleving en het om zich heen grijpen van het materieel denken tegen te gaan.

De verantwoordelijke overheidsinstellingen dienen het behoud en de bescherming van het historisch, cultureel en artistiek erfgoed van Europa te garanderen. Daarbij dienen zij te worden ondersteund door particuliere organisaties.

Op Europees niveau dient men ernaar te streven dat tussen de staten en regio's een culturele uitwisseling plaatsvindt, met name van jonge mensen, werknemers, studenten, docenten en professoren.

8. Het beleid in enkele sectoren

a) Landbouw en visserij

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid speelde bij de totstandbrenging van de Europese Gemeenschap een pioniersrol.

De gestadige continuïteit en de verdere ontwikkeling van het gemeenschap-

pelijk landbouwbeleid moeten meer dan tot dusver worden gegarandeerd in het kader van een krachtiger integratie van het economisch, monetair, regionaal en sociaal beleid.

De nieuwe overgangperiode die in feite door de monetaire moeilijkheden is ontstaan, moet zo kort mogelijk duren, aangezien niet kan worden uitgesloten dat de huidige monetaire verschillen het gemeenschappelijk landbouwbeleid ten val brengen en zodoende ernstige gevaren opleveren voor de innerlijke samenhang van de Gemeenschap.

Wij onderschrijven de doelstellingen en beginselen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zoals deze in het Verdrag van Rome zijn verankerd en in het landbouwstelsel van de Gemeenschap in praktijk zijn gebracht. Dit stelsel dient de Gemeenschap enerzijds te verzekeren van een productief produktiestelsel zonder protectionisme en anderzijds van een voorziening van levensmiddelen van zeer goede kwaliteit tegen redelijke prijzen. Volgens ons is met dit stelsel eveneens een aanpassing te bewerkstelligen in sectoren met structurele overschotten.

Andere beginselen van ons gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn:

- een preferentiestelsel voor de landbouwproductie van de Europese Gemeenschap als bescherming tegen onvoorziene risico's in verband met schaarste of grote prijsschommelingen op de wereldmarkt en als instrument van solidariteit in de Gemeenschap ten behoeve van de benadeelde landbouwregio's;
- de totstandbrenging van één uniforme markt in de waarste zin van het woord;
- financiële solidariteit van de Europese Gemeenschap zowel wat het markt- en prijsbeleid als het structuurbeleid betreft;
- solidariteit met de volkeren van de derde wereld waarvoor Europa een grote afzetmarkt is en een bron van ervaring en een hulp bij de modernisering van hun eigen landbouwtechnologie kan blijven.

De resultaten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid lopen al naar gelang sectoren en regio's uiteen; er zijn ongelijke situaties ontstaan. Er moeten daarom interventiemogelijkheden worden geschapen die een evenwichtiger effect sorteren en die alle producenten uiteenlopende, maar qua waarde gelijke garanties bieden. Het structuurbeleid in de landbouwsector moet aanzienlijk worden uitgebreid.

Een intensiever gemeenschappelijk landbouwbeleid sluit een uitbreiding van de Gemeenschap in geografisch opzicht geenszins uit. Dit geldt eveneens voor het handelsbeleid ten opzichte van derde landen. Het is noodzakelijk voor een toereikend internationaal evenwicht tussen de verschillende beleidsvormen in de landbouwsector te zorgen, b.v. door middel van internationale verdragen, zoals door de Europese Gemeenschap reeds lang aan de bevoegde internationale instanties wordt voorgesteld.

Bij haar visserijbeleid moet de Gemeenschap ervoor zorgen dat het produktieapparaat blijft bestaan en in de toekomst wordt uitgebreid. Om dit te bereiken,

moeten de volgende vier fundamentele beginselen in praktijk worden gebracht:

- een gemeenschappelijk beheer van de visvoorraden,
- toekenning van prioriteit aan de visserij in die regio's waarin deze industrie om historische en economische redenen een bijzondere economische betekenis heeft,
- financiële solidariteit bij de toepassing van juiste financiële steunmaatregelen voor de noodzakelijke aanpassing van de produktie,
- politieke activiteit in de betrekkingen met het buitenland met het doel de visserij in zo groot mogelijke omvang in wateren van derde landen te kunnen beoefenen.

b) Industrie

Ter versterking van de concurrentiepositie van de Europese economie en ter verbetering van de werkgelegenheid is een vooruitziend communautair industriebeleid noodzakelijk.

Een essentieel bestanddeel van dit beleid is de voltooiing van de gemeenschappelijke markt door afschaffing van de nog bestaande handelsbelemmeringen: Daartoe moet de markt werkelijk toegankelijk worden gemaakt voor overheidsopdrachten en -aanschaffingen, en moet een juridisch (ondernemingsrecht), fiscaal en financieel kader worden geschapen waardoor de industrie kan profiteren van de voordelen van een dergelijk grote binnenlandse markt.

Bovendien moet aan de volgende drie punten speciale aandacht worden geschonken:

- communautaire hulp bij de modernisering en herstructurering van onze ondernemingen. Hiervoor zijn communautaire ontwikkelingscontracten en andere vormen van communautaire hulp noodzakelijk, met name ten behoeve van die industriële sectoren die voor de toekomst en de groei bepalend zijn;
- een actief beleid ten aanzien van herstructureringen die in de industrie onvermijdelijk zijn (begleitende steunmaatregelen, een actief en adequaat werkgelegenheidsbeleid, sociale bijstand, met name voor herscholing);
- solidariteit in de economische betrekkingen met de landen van de derde wereld, met name om op deze wijze de verplichtingen na te komen die voortvloeien uit de bijdrage die Europa wenst te leveren tot verbetering van het internationaal economisch bestel en een bevredigender internationale werkverdeling.

c) Energie

Elk energiebeleid is uiteindelijk gericht op een gewaarborgde energievoorziening tegen een gunstige prijs.

1. Doelstellingen

De energiecrisis in de jaren 1973/74 heeft iedereen duidelijk gemaakt dat deze twee doelstellingen zeer dikwijls uiteenlopen. Daarom is het

noodzakelijk naar een zuiniger en doelmatiger energieverbruik te streven, de toenemende vraag naar aardolie af te remmen, de aardoliewinning in de Gemeenschap te ontwikkelen, het aanbod aan aardgas te vergroten, onze aardolie-invoer te diversifiëren, de winning van steenkool in de Gemeenschap te ondersteunen en vooral de inspanningen voor de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen te vergroten. Met betrekking tot de kernenergie moeten alle nodige maatregelen worden genomen inzake veiligheid en controle, fysieke bescherming en bescherming van het milieu.

2. Onze denkbeelden

Een dergelijk communautair beleid kan onze positie tegenover de landen die primaire energie produceren, versterken. Dit beleid houdt eveneens in dat de te brengen offers beter over de tijd kunnen worden verdeeld. Het Europese beleid ten opzichte van de aardolieproducerende landen die deel uitmaken van de derde wereld, moet worden geïntegreerd in het buitenlandse beleid dat Europa wenst te voeren, wil het handelen in overeenstemming met zijn verantwoordelijkheid in de wereld.

Ondanks al deze inspanningen en ondanks het feit dat het belangrijk is over een goedkope energiebron te beschikken, moet er echter in de eerste plaats voor worden gezorgd dat wij voor een behoorlijk deel zelf in onze behoefte aan energie kunnen voorzien, en is het van belang dat voor deze zekerheid een bepaalde prijs wordt betaald, b.v. in de vorm van overheidsgaranties voor minimumprijzen, subsidies of afzetgaranties voor de interne produktie van de Gemeenschap.

d) Milieubescherming

Eerbied voor en bescherming van het milieu moeten worden bevorderd omdat zij voor de ontwikkeling van een beschaving die de mens optimaal ten goede dient te komen, onmisbaar zijn.

Daarom eisen wij een communautair milieubeleid dat

- prioritair ten doel heeft het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen,
- probeert vervuiling en schade te verminderen en te voorkomen en een tevredenstellend ecologisch evenwicht te handhaven,
- beoogt communautaire minimumnormen voor emissies vast te stellen om enerzijds concurrentievervalsing tussen de ondernemingen te vermijden en anderzijds alle burgers in Europa dezelfde bescherming te garanderen,
- ernaar streeft ook met de landen buiten de Gemeenschap gemeenschappelijke oplossingen voor de milieuproblemen te vinden.

e) Consumentenbescherming

De moderne markt met een steeds groter wordend aanbod van allerlei waren en dienstverleningen wordt in verband met veelal massale reclamecampagnes

voor de consument steeds minder transparant, waardoor deze de werkelijke kwaliteit van de aangeboden artikelen niet meer kan beoordelen. Het is in overeenstemming met de in de afgelopen decennia opgedane algemene ervaring dat de consument beter beschermd moet worden in het belang van zijn gezondheid, een reële bediening en zijn veiligheid bij het omgaan met technische apparatuur.

Wij spannen ons daarom in

- voor de bescherming van de gezondheid, met name bij de aankoop van voedingsmiddelen en medicamenten en voor de gebruiksveiligheid bij de aanschaffing van technische apparatuur;
- voor een objectieve informatie en consumentenvoorlichting;
- voor een wettelijk geregelde reclame die beantwoordt aan de voorwaarden voor een eerlijke concurrentie en aan de werkelijke kwaliteit van de goederen en dienstverleningen;
- voor een vertegenwoordiging van de consument in dienovereenkomstige organisaties;
- voor een supranationale harmonisatie van de op het ogenblik geldende nationale wetgevingen.

HOOFDSTUK III

De rol van de Gemeenschap in de wereld

Voor een Europese identiteit

Wij zien ons voor een internationale situatie geplaatst die gekenmerkt wordt door hegemonie van de supermogendheden, groeiende afhankelijkheid van de volkeren van de derde wereld en macht en geweld in de internationale betrekkingen.

In deze wereld, die tegenwoordig op zoek is naar een nieuw evenwicht als voorwaarde voor veiligheid, vrijheid en het vreedzaam naast elkaar bestaan van de volkeren, moet het democratisch Europa, gelegen in het spanningsveld van Oost-West en Noord-Zuid, door de totstandbrenging van een politieke gemeenschap zijn kracht terugvinden om zijn soevereine en op vrijheid gebaseerde voortbestaan in de toekomst te verzekeren.

De lid-staten,

verankerd in hun gemeenschappelijke waarden en tradities, ernaar strevend hun traditionele plaats in de wereld te handhaven, aangemoedigd door hun onderlinge afhankelijkheid en de verflechting van hun betrekkingen,

beraad om gezamenlijk de uitdagingen aan te nemen die voortvloeien uit de enorme veranderingen die zich in de wereld voltrekken,

bezield door de gemeenschappelijke wil hun verplichtingen tegenover derde

landen naar beste vermoeden na te komen,

zijn als Europese Gemeenschap geroepen hun internationale verplichtingen op een "Europese identiteit" te funderen en voelen zich verplicht "met één stem" aan hun verantwoordelijkheid in de wereld te beantwoorden. Alleen op deze wijze kan Europa zijn onafhankelijkheid in de wereld in de zin van een ruimer zelfbeschikkingsrecht versterken.

Prioriteiten van ons beleid

De uitbreiding en intensivering van onze economische betrekkingen met het buitenland hebben enkel en alleen tot een beperkt integratie-effect op ons buitenlands beleid geleid. Men zou overigens een illusie koesteren wanneer men van mening is dat alleen door samenwerking van de regeringen kan worden bereikt dat Europa met één stem spreekt. Integendeel; ook al mag dat soms het geval zijn, in tegenstelling hiermee wordt de praktijk van het vetorecht en de vereiste eenparigheid van stemmen bij beslissingen van de Raad gehandhaafd. Dat betekent een impasse voor een Gemeenschap die steeds meer leden zal gaan tellen. Alleen door een versterkt besluitvormingscentrum zal zij gelijke tred kunnen houden met het tempo en de dynamiek van het gebeuren in de rest van de wereld.

Wij ondersteunen daarom met nadruk het in het verslag-TINDEMANS vervatte voorstel, dat de noodzaak van een "gemeenschappelijk buitenlands beleid" toereikend motiveert - niet in de laatste plaats met het oog op de niet zo noodzakelijke constitutionele en institutionele versterking van de Gemeenschap. Wij onderstrepen eveneens het in dit verslag geopperde voorstel inzake de beslissingsprocedure in de Raad, nl. dat na de stemming de minderheid akkoord dient te gaan met de uitspraak van de meerderheid.

Verder moeten wij blijven werken aan de totstandbrenging van een beter internationaal economisch bestel en ons daarvoor in alle politieke, economische en monetaire instellingen ter wereld inspannen.

De geografische zones waarmee de Gemeenschap en de lid-staten door associatieovereenkomsten verbonden zijn, moeten bij voorrang een eigen plaats krijgen in het beleid van de Gemeenschap. Speciale aandacht dient daarbij te worden geschonken aan het Middellandse-Zeegebied en Zudd-Europa, die politiek en economisch voor de Europese Gemeenschap als zodanig van beslissend, ja zelfs van vitaal belang zijn.

Ten aanzien van de betrekkingen met de ontwikkelingslanden is wegens de verflechting van de problemen een algemeen concept vereist, dat de Gemeenschap te zamen met de betrokken landen ten spoedigste moet ontwerpen en in de praktijk moet omzetten.

2. Ons doel

De verantwoordelijkheid van de Gemeenschap in de wereld

In een wereld die zich in politiek opzicht polycentrisch ontwikkelt, brengt Europa zijn identiteit tot uitdrukking :

- in zijn specifieke culturele en ethische waarden,
- in zijn potentieel aan geestelijk-scheppende ideeën en materieel prestatievermogen,
- in de verwezenlijking van pluralistische democratieën.

Op internationaal niveau zijn onze inspanningen gericht op:

- de verdediging van de vrijheden en de rechten van de mens en de volkeren als voorwaarde voor een duurzame ontspanning en een werkelijke vrede. De mensenrechten en de fundamentele vrijheden staan overal in de wereld boven het recht op soevereiniteit. Bijgevolg kan de verdediging ervan niet worden gezien als een inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van een staat, met name niet wanneer de eerbiediging van deze rechten door de ondertekening van de regeringen plechtig als plicht werd erkend;
- de ontwikkeling van een internationale rechtsorde voor een gemeenschap van volkeren die in vrijheid, veiligheid, rechtvaardigheid en vrede leven;
- de ontwikkeling van een nieuw, rechtvaardiger, internationaal economisch bestel dat in het belang van een noodzakelijk evenwicht tussen industriële en ontwikkelingslanden beter functioneert;
- de ontwikkeling van regionale veiligheidssystemen die alle landen en regio's ter wereld een echte veiligheid garanderen als voorwaarde voor een algemene, geleidelijke, evenwichtige en ten slotte volledige ontwapening.

a) De betrekkingen met de Verenigde Staten van Amerika

De betrekkingen tussen de Gemeenschap en de lid-staten enerzijds en de Verenigde Staten anderzijds worden in het bijzonder gekenmerkt door:

- overeenstemming in de fundamentele waarden van het menselijk bestaan en de menselijke vrijheid;
- de voor de veiligheid van Europa onmisbare bescherming van Amerikaanse wapens;
- bepaalde gemeenschappelijke politieke doelstellingen;
- wederzijdse afhankelijkheid.

Om deze betrekkingen volledig tot zijn recht te laten komen, is het absoluut noodzakelijk dat Europa als gelijkgerechtigde partner in een constructieve dialoog met de Verenigde Staten met één stem spreekt.

b) De toetreding van landen uit het Middellandse-Zeegebied

Wij ondersteunen de wens van het Griekse, Portugese en Spaanse volk toe te treden tot de Gemeenschap en de Europese unie. Cultureel, historisch en traditioneel gezien, behoren deze volkeren tot Europa. Wij zijn ons terdege van bepaalde materiële en financiële problemen bewust, die evenwel in geen geval als voorwendsel mogen dienen voor een beleid dat erop gericht is de toetreding op de lange baan te schuiven of zelfs voor de verwerping van de door deze landen ingediende verzoeken om toetreding. Hun toetreding moet echter in een globaal verband worden gezien.

Parallel aan de uitbreiding van de Gemeenschap moet haar innerlijke samenhang worden versterkt en haar instellingen een hechtere basis worden gegeven.

c)

d) Intensivering van de betrekkingen met de andere pluralistische democratieën van Europa

In zijn betrekkingen met de andere landen van de westerse wereld moet Europa met name in crisisperiodes naar solidariteit en gemeenschappelijke standpunten streven.

Samen met andere democratische landen moet Europa zich inspannen voor de sterking van de pluralistische democratieën tegenover de totalitaire regimes en voor de eerbiediging van de rechten en vrijheden van de mens in de gehele wereld.

e) Europa tussen Oost en West

- Veiligheid en ontspanning

Een wederzijdse, evenwichtige en gecontroleerde vermindering van troepen en wapening is van het allergrootste belang, met name met het oog op het groeiend militair potentieel in Oost-Europa. Een Europese veiligheid, die gebaseerd is op het Atlantisch Bondgenootschap, vereist dat de Europese lid-staten een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid uitwerken. Vergroting van Europa's militaire kracht impliceert standaardisatie van de wapening, goed uitgeruste conventionele strijdkrachten en een minimum aan een nucleair afschrikingspotentieel in het kader van het Atlantisch Bondgenootschap.

Wij zetten ons vastberaden in voor een realistische ontspanning op lange

termijn. De bevordering van menselijke, politieke, economische en culturele contacten tussen Oost en West draagt bij tot de geloofwaardigheid van een klimaat van politieke ontspanning en kan daarmee een belangrijke factor van ontspanning en vrede worden.

- De Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) en de gevolgen daarvan

De Slotakte van Helsinki kan een belangrijke stap zijn op de weg naar ontspanning tussen Oost en West. Alle bepalingen van deze slotakte moeten volledig worden nageleefd. De tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake de mensenrechten is van vitaal belang voor de humanisering van de levensomstandigheden van de volkeren, met name in Oost-Europa. De solidariteit met deze volkeren verplicht ons ertoe van alle ondertekenaars te eisen dat de bepalingen van deze slotakte strikt worden nageleefd. Wij zijn ons ervan bewust dat de Europese volkeren in Oost-Europa hun hoop erop vestigen dat wij met hen solidair zijn. Wij weten dat wij een bijzondere menselijke en morele verantwoordelijkheid voor hen dragen.

Wij willen voor de scheuring van Europa in vrede een oplossing zoeken. Onze Europese volkerengemeenschap houdt vast aan het beginsel van het recht op vrije zelfbeschikking van alle volkeren. In deze geest streven wij naar een Europese vredesorde die alle volkeren een even grote veiligheid garandeert.

West-Berlijn maakt deel uit van de Europese Gemeenschap en blijft een toetssteen voor de werkelijke ontspanning in Europa.

f) Europa en de derde wereld

- Nieuwe ontwikkelingsstrategieën

Wij sporen de internationale gemeenschap van volkeren aan zich te buigen over de eigenlijke betekenis van de betrekkingen tussen de industrie- en ontwikkelingslanden en ten aanzien van ontwikkeling en groei een nieuwe strategie uit te werken die de structuren op wereldschaal aan elkaar aanpast en die de mens van elke vorm van onderdrukking en armoede bevrijdt. Dit impliceert met name dat de economische ontwikkeling van de arme landen in de eerste plaats de behoeften van de eigen bevolking bevredigt.

Het ontwikkelingsbeleid is tegenwoordig een alomvattend, permanent overleg tussen gelijkgerichte partners die op zoek zijn naar een nieuw internationaal bestel dat beantwoordt aan de rechtmatige belangen van allen.

Het is de taak van de ontwikkelingslanden van dit kader een verantwoordelijk gebruik te maken om de weg te banen voor de totstandkoming van een beter, rechtvaardiger bestel in hun landen.

- Het door de Overeenkomst van Lomé geïnspireerde communautaire beleid

Het internationale ontwikkelingsbeleid sluit een bijzondere strategie voor bepaalde regio's niet uit. Met de Overeenkomst van Lomé zijn de Eu-

ropese Gemeenschap en de ca. 50 met de Gemeenschap geassocieerde ontwikkelingslanden in Afrika, de Caribische Zee en de Stille Oceaan een nieuwe weg van solidariteit en emancipatie ingeslagen ten einde tot een samenwerking te komen die reeds thans duidelijk vruchten afwerpt en in zekere zin als model dient voor de samenwerking op wereldschaal tussen de industrie- en ontwikkelingslanden.

De methodes, de instrumenten en de structuur van de organen schijnen nu reeds te garanderen dat een dergelijke samenwerking geleidelijk aan de eisen voor een noodzakelijk evenwicht tussen de belangen beantwoordt, dat een voorwaarde is voor een omvattende samenwerking in dienst van de vrede, de onafhankelijkheid en de internationale sociale rechtvaardigheid.

Ook al kunnen de bepalingen van de Overeenkomst van Lomé niet zonder meer en zonder voorbehoud van toepassing zijn op het algemene internationale ontwikkelingsbeleid, men kan toch stellen dat zij hiervoor als richtsnoer kunnen dienen. De geest waardoor de partners van de Overeenkomst van Lomé zich laten leiden, is een fundamentele voorwaarde voor het scheppen van een klimaat van vertrouwen, zonder hetwelk deze samenwerking geen echt succes kan boeken.

In dit verband beschouwen wij het als een belangrijke taak, met de landen van Latijns-Amerika waarmee wij veelzijdige geestelijke, culturele en elkaar aanvullende economische relaties onderhouden, bijzondere betrekkingen aan te knopen.

- Richtsnoeren voor het te volgen beleid

Financiële steun, grondstoffen en internationale arbeidsverdeling

De industrielanden, waaronder de Gemeenschap, moeten minstens 0,70% (het thans geldende, overeengekomen percentage) van het bruto nationaal product voor de ontwikkelingshulp ter beschikking stellen om zo aan het gestelde doel te voldoen. Er moet voor worden gezorgd dat de ter beschikking gestelde middelen in de eerste plaats de armste volkeren ten goede komen. Daarbij mag niet over het hoofd worden gezien dat de particuliere ontwikkelingshulp in de westerse industrielanden ongeveer het drievoudige bedraagt van de door de overheid gefinancierde ontwikkelingshulp, en bijgevolg een bijzonder doelmatige bijdrage levert.

Voor het nijpende probleem van de groeiende schuld, met name van de armste ontwikkelingslanden, moeten spoedig aanvaardbare oplossingen worden gevonden.

De multinationale ondernemingen in de ontwikkelingslanden moeten zinvol in het beleid en de nationale ontwikkelingsprogramma's worden geïntegreerd om mee te helpen de levensbehoeften van de bevolking in de betrokken landen te bevredigen en sociaal aanvaardbare ontwikkelingen te bevorderen.

Prioriteit voor de voedselproblemen en de bevordering van de landbouw

Op korte termijn moet de voedselvoorziening in de wereld nog steeds wor-

den gewaarborgd door de terbeschikkingstelling van voorraden en tenuitvoerlegging van voedselprogramma's op grond van samenwerking in het kader van de bevoegde internationale organisaties tussen landen die overschotten en landen die tekorten produceren.

Vóór alles moet haast worden gemaakt met de ontwikkeling van de voedselproductie, met name door de bevordering van de landbouw in de ontwikkelingslanden zelf, hetgeen eveneens in de hulpprogramma's, projecten en technische en financiële steun tot uitdrukking moet komen.

Een beter evenwicht tussen de verschillende vormen van hulpverlening en de financiële steun

Wij spannen ons ervoor in dat de bilaterale steun van de lid-staten op de Gemeenschap wordt overgedragen, die tot dusver slechts 10% van de totale financiële bijdragen van de lid-staten ter beschikking moest stellen. Tegelijkertijd moet de Gemeenschap zich rekenschap geven van haar verantwoordelijkheid tegenover de niet-geassocieerde ontwikkelingslanden, vergeleken bij de geassocieerde landen. Daarbij moet de Gemeenschap over middelen beschikken die beter met haar verantwoordelijkheid overeenkomen.

Niet-gouvernementele organisaties

Het particulier initiatief moet op dit gebied een doelmatige rol spelen. Wij leggen de nadruk op het unieke humane belang van de activiteiten van erkende, niet-gouvernementele organisaties die op sociaal, cultureel en religieus gebied in de ontwikkelingshulp werkzaam zijn. De Gemeenschap moet deze organisaties aanmoedigen door hen te ondersteunen.

g) Europa en de Verenigde Naties (UNO)

Een wereld waarin de onderlinge afhankelijkheid steeds groter wordt, brengt een grotere verantwoordelijkheid voor ons mee. Alle grote problemen - van ontwapening tot ontwikkelingshulp - staan in internationaal verband met elkaar.

De verantwoordelijkheid van de UNO zal in de toekomst een meer vastberaden optreden, grotere geloofwaardigheid en meer discipline noodzakelijk maken. Dat zal tevens haar politieke autoriteit vergroten. De uitbreiding van haar verantwoordelijkheid op wereldschaal doet de behoefte aan evenwichtiger overleg- en zelfs beslissingsmechanismen groter worden.

Wil Europa als bondgenoot van de zwakste en jonge volkeren geloofwaardig zijn, dan moet het een bijdrage leveren om de autoriteit van de Verenigde Naties te vergroten.

h) Nieuwe dimensies van een internationale rechtsorde

Bepaalde nieuwe werkterreinen overschrijden de grenzen van het nationale staatsgezag. Om slechts enkele belangrijke en actuele voorbeelden te noemen: de oprichting van een Raad voor de bescherming van de mensenrechten, maatregelen om natuur en milieu te beschermen en vervuiling van de wateren

tegen te gaan, exploitatie van de zeebodem en het heeal; een gedragscodex voor multinationale ondernemingen. Deze taken maken een juiste internationale aanpak en de geleidelijke totstandbrenging van een erkende internationale rechtsorde noodzakelijk.

HOOFDSTUK IV

De dynamiek van de instellingen

De Europese eenheid moet gebaseerd zijn op de wil van de Europese volkeren. Dit betekent dat deze eenheid werkelijk democratisch moet zijn. De democratie berust op organen die overeenkomstig het recht en de wetgeving de vrije uiting van de politieke wil van de volkeren verzekeren, op een machtsuitoefening die op deze wil gebaseerd is en op de democratische controle van deze macht door de vertegenwoordigers van het volk, die op democratische wijze zijn gekozen.

Een nog steeds bestaande nationale denk- en handelwijze en de moeilijke problemen waarmee de afzonderlijke landen intern en extern te kampen hebben, staan tegenwoordig zonder twijfel de dynamiek van de instellingen van de Gemeenschap in de weg.

Tijdens de overgangperiode naar de politieke unie en de economische en monetaire unie is het van doorslaggevend belang dat de ontwikkeling van de Gemeenschap gericht is op de instelling van een gemeenschappelijk beslissingscentrum waarvan het democratisch gekozen Europese Parlement een werkelijke gesprekspartner moet zijn.

De rechtstreekse verkiezingen voor het Europese Parlement zullen een nieuwe fase van het Europese eenwordingsproces inluiden. Wij verwachten van dit rechtstreeks gekozen en democratisch gelegitimeerde Parlement nieuwe constitutionele en institutionele impulsen voor de verwezenlijking van de Europese unie om te komen tot een Europese federatie, het uiteindelijke politieke doel van het eenwordingsproces.

Daarom moeten de Europese burgers, de politieke en sociale krachten, de nationale parlementen en vooral het Europese Parlement hun invloed steeds sterker doen gelden opdat de nationale regeringen beslissingen nemen die voor het slagen van dit historisch werk onmisbaar zijn.

De Europese unie

Het is vóór alles zaak de reeds bestaande communautaire voorschriften reeds thans volledig ten uitvoer te leggen. Het communautaire besluitvormingsproces in de Raad is grotendeels geblokkeerd. Het is daardoor onmogelijk op de ernstige internationale en nationale ontwrichtingen waarvan wij de dupe zijn, doelmatig te reageren. De instellingen van de Gemeenschap moeten daarom worden versterkt om aan de criteria van autoriteit, doelmatigheid, innerlijke samenhang en dubbele (nationale en communautaire) legitimiteit beter te kunnen beantwoorden. Het Europese Parlement moet een echte invloed uitoefenen, de Raad moet de

noodzakelijke beslissingen nemen en de Commissie moet vóór alles van haar onafhankelijke bevoegdheden tot het nemen van initiatieven ten alle gebruik maken.

Op deze wijze kunnen wij de overgang naar de volgende fase van het Europese integratieproces voorbereiden: de verwezenlijking van de Europese unie, zoals deze is omschreven in het verslag-TINDEMANS. Dit centrale doel moet in de eerste zittingsperiode van het rechtstreeks gekozen Europese Parlement worden verwezenlijkt.

Hiervoor is het noodzakelijk dat

- de bestaande Verdragen in volle omvang worden toegepast en de mogelijkheden ervan geheel worden benut;
- de legitimatie en de bevoegdheden van het Europese Parlement en de Commissie die in de eerste plaats de belangen van de Gemeenschap behartigen, worden uitgebreid;
- op basis van voorstellen die de Commissie in overleg met het Europese Parlement heeft ingediend, de Gemeenschap nieuwe taken worden opgedragen die haar in staat stellen een "kwalitatieve vooruitgang" te boeken die voor de verwezenlijking van de Europese unie, het enige echte en democratische antwoord op de uitdagingen van onze tijd, noodzakelijk is.

1. Het Parlement

De bevoegdheden van het Europese Parlement moeten worden uitgebreid naar mate de verwezenlijking van de unie vordert. Het moet volledige budgettaire en controlerende bevoegdheden en eveneens meer wetgevende bevoegdheden krijgen. Het Parlement dient er nu reeds op aan te dringen dat de Commissie de voorstellen van het Parlement overneemt en deze aan de Raad voorlegt. Bovendien dient

- iedere nieuwe Commissie door het Parlement te worden benoemd;
- de voorzitter van de Raad regelmatig voor het Parlement te verschijnen en het verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de Raad;
- dient het Parlement het recht te worden toegerekend in de plaats van de Raad een beslissing te nemen, indien de Raad na afloop van de overlegprocedure binnen een gestelde termijn tot twee maal toe weigert een besluit te nemen inzake een aangelegenheid die onder de bepalingen van de Verdragen valt.

2. De Commissie

De Commissie moet de drijfveer zijn van de Europese eenwording. Zij moet daartoe in grotere mate de politieke stromingen vertegenwoordigen en haar nog te technocratisch karakter opgeven. Daartoe moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- de voorzitter van de Commissie wordt benoemd na overleg met het Europese Parlement;
- bij de ambtsaanvaarding van een nieuwe Commissie vindt in het Europese Parlement een debat plaats over haar benoeming en haar programma. Aan het einde van dit debat wordt de vertrouwenskwestie gesteld;
- de politieke samenstelling van de Commissie moet de politieke verhoudingen in het Europese Parlement weerspiegelen;
- gezien het feit dat de Commissie verantwoording schuldig is aan het Parlement dient zij de voorstellen van het Parlement over te nemen en haar eigen voorstellen ter goedkeuring aan het Parlement voor te leggen.

3. De Europese Raad

De Europese Raad moet de Europese eenwording impulsen geven en de weg wijzen door de toekomstige etappes vast te stellen en met name die gebieden te bepalen die een nieuw bestanddeel zullen vormen van het communautaire beleid en het gemeenschapsrecht. De besluiten van de Europese Raad moeten richtsnoeren inhouden voor de instellingen van de Gemeenschap bij de tenuitvoerlegging van deze besluiten.

4. De Raad

De Raad moet zijn doelmatigheid en legitimatie als instelling van de Gemeenschap versterken door

- een meer coherente aanpak van zijn werkzaamheden : de Raad als communautaire instelling is verantwoordelijk voor alle activiteiten, met inbegrip van het overleg en de beslissingen op het gebied van de buitenlandse politiek in het kader van de "politieke samenwerking". Het "overleg" tussen het Parlement en de Raad moet tot het gehele werkterrein van de Raad worden uitgebreid;
- een snellere aanpak van zijn werkzaamheden : door opnieuw het systeem van meerderheidsbeslissingen toe te passen met betrekking tot de in het Verdrag geregelde communautaire aangelegenheden en door aanpassing van het standpunt van de minderheid aan de opvattingen van de meerderheid bij besluiten in het kader van de "politieke samenwerking", zoals in het verslag-TINDEMANS wordt voorgesteld;
- zijn werkzaamheden meer op de wetgevende functie te concentreren : details van de uitvoeringsbepalingen dienen daarbij aan de Commissie te worden overgelaten;
- zijn werkzaamheden beter met die van het Europese Parlement te coördineren : door een regelmatige gedachtenwisseling over het verslag van de werkzaamheden in het Parlement en door verbetering van de overlegprocedures tussen de beide instellingen.

5. Het Europese Hof van Justitie

Het Europese Hof van Justitie is de beschermer van de grondwet van de Europese unie. Het ziet erop toe dat de geest en de letter van de Verdragen waarop de Europese unie berust, geheel worden nageleefd. Om te verzekeren dat de Gemeenschap als "rechtsstaat" kan blijven gelden, moet het Hof van Justitie zijn bevoegdheden tot de nieuwe sectoren waarop de unie werkzaam is, uitbreiden. Het moet een rechtsinstantie zijn waarop elke burger die zich door een instelling van de unie in zijn grondrechten voelt aangetast, een beroep kan doen.

6. De Europese Rekenkamer

Wij juichen de oprichting van de Europese Rekenkamer toe en spraken de wens uit dat deze spoedig met al zijn werkzaamheden kan beginnen. De in omvang steeds groter wordende begroting van de Gemeenschap en het groeiend aantal misbruiken maken een permanent toezicht en een strenge controle op de communautaire middelen noodzakelijk om nutteloze of wederrechtelijke uitgaven van overheidsgelden te voorkomen. Daarom dient de Europese Rekenkamer nauw samen te werken met de uitvoerende organen en het Europese Parlement, waarbij zij evenwel haar volledige onafhankelijkheid dient te behouden.

Afgezien van deze institutionele instellingen dient ook het Economisch en Sociaal Comité als raadgevend lichaam, bestaande uit vertegenwoordigers uit de economische en sociale sector, te worden versterkt.

De regio's dienen met hun verantwoordelijke vertegenwoordigers op gepaste wijze bij de besluitvormingsprocedures te worden betrokken, in zover deze op deze regio's betrekking hebben.

HOOFDSTUK V

Ons doel : EEN VERENIGD EUROPA

Voor ons is de Europese unie van 1980, zoals deze door de staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Raad plechtig werd uitgeroepen en in het verslag-TINDEMANS omschreven, een belangrijke etappe op de weg naar de Europese eenwording.

Voor de toekomst houden wij aan de uiteindelijke politieke doelstelling van de Europese eenwording vast, nl. de omzetting van de Europese unie in een Europese federatie "sui generis", d.w.z. in een Europese bondsstaat "met een specifiek eigen karakter", waarvan Robert SCHUMAN reeds in zijn verklaring van 9 mei 1950 sprak. Dit Europa zal pas dan kunnen bewijzen dat het in staat is dynamisch en overtuigend te handelen, wanneer het zelf zorgt voor de daarvoor noodzakelijke instellingen : een Europese regering, een rechtstreeks gekozen Europees Parlement, een Kamer der Staten, een Hooggerechtshof en een Rekenkamer :

een regering die wil en kan regeren in de waarste zin van het woord,

- een Parlement, dat de vrije wil van de volkeren tot uitdrukking brengt,

- een Kamer der Staten, die de legitieme belangen van de lid-staten vertegenwoordigt.

DAN ZAL EUROPA GEHEEL AAN ZIJN ROEPING BEANTWOORDEN.

*****